

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717204847
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2717204847.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobkyne: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanej: S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, N., prechodne bytom F. XX, K., o zaplatenie 9.223,27 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica č.k. 5Csp/168/2017-102 zo dňa 28. júla 2020, v zamietajúcej časti, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v časti náhrady trov konania r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti o zaplatenie 681,14 eur zastavil, výrokom II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8.542,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy: 9.223,27 eur od 25.02.2016 do 10.04.2018, 8.542,13 eur od 11.04.2018 až do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 150,- eur mesačne, splatných vždy do posledného dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zrochnosť celého plnenia, výrokom III. vo zvyšku súd žalobu zamietol, výrokom IV. rozhodol, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením a napokon výrokom V. žalobcovi vrátil titulom zaplateného súdneho poplatku suma 33,80 eur prostredníctvom prevádzkovateľa systému - Slovenská pošta, a.s., IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, Banská Bystrica, do 30 dní od doručenia právoplatného rozsudku.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), ZoSÚ (zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), § 52 ods. 1 a 2, 3, 4, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 4 písm. a), § 7 ods. 1 - 4, § 8 ods. 2, § 9 ods. 1 a 2 zák. č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení, § 511 ods. 1, 3, § 517 ods. 2, § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. v znení do 31.1.2013, § 150 ods. 1 a 2, § 515 ods. 1 a 2, § 145 ods. 2, § 232 ods. 3 a 4, § 217 ods. 2, § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 11 ods. 3 a 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

3. Vecne dôvodil, že „súd na základe zistených skutočností dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne len z častí. Na základe zmluvy o stavebnom sporení bola so žalovanou a dlžníkom A. T. uzatvorená zmluva o medziúvere a stavebnom úvere dňa 31.10.2012, na základe ktorej poskytol žalobca solidárnym dlžníkom medziúver vo výške 9.338,- eur. Žalobca na základe zmluvy o úvere poskytol celkovú sumu vo výške 9.338,- eur. V čase vyporiadania BSM po rozvoze manželov, dlžník prevzal splácanie uvedenej pohľadávky voči žalobcovi vo výške 9.125,98 eur. Následne po podaní žaloby bola vykonaná úhrada vo výške 681,14 eur. Napriek tomu že predmetná zmluva o medziúvere a

stavebnom sporení je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle obchodného zákonníka, avšak vzhľadom na charakter sporových strán v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, ako aj vzhľadom na to, že ide o formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, súd preskúmal predmetnú zmluvu aj s ohľadom na ustanovenia týkajúcich sa spotrebiteľov v zmysle Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z., pričom súčasne aplikoval aj ustanovenia zákona o stavebnom sporení.

Súd dospel k názoru, že zmluva medzi účastníkmi bola uzavretá platne a spĺňa všetky zákonom stanovené podmienky a z tohto dôvodu súd priznal žalobcovi pohľadávku voči žalovanej vo výške 8.542,13 eur, ktorá tvorí istinu spoločne s úrokmi a poplatkami. Žalovaná v konaní namietala svoju pasívnu vecnú legitimáciu, tvrdila, že pohľadávku by mal splácať len jej bývalý manžel - spoludlžník A. T., na základe rozhodnutia Okresného súdu Rožňava č. k. 8C/100/2016-265 zo dňa 23.01.2018, avšak súdu nepredložila žiadnu dohodu so žalobcom, či dodatky k zmluve o úvere, ktoré by potvrdzovali túto skutočnosť. V konaní nenamietala uplatnenú pohľadávku žalobcu a nepreukázala, že by pohľadávka bola uhradená. Keďže spoludlžníci nezaplatili svoj dlh riadne a včas, dostali sa do omeškania a žalobcovi tak vzniklo právo na úroky z omeškania. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 9.223,27 eur od 25.02.2016 do 10.04.2018 a zo sumy 8.542,13 eur od 11.04.2018 až do zaplatenia, pretože takto priznané úroky z omeškania sú v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

Žalobcom uplatnený zmluvný úrok vo výške 6,59% ročne zo sumy 8.809,18 eur od 25.02.2016 do 10.04.2018 (deň nasledujúci po zosplatnení) a zo sumy 8.128,04 eur od 11.04.2018 (po zosplatnení) do zaplatenia na základe zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere súd nepovažoval za dôvodný. Riadny úrok z úveru predstavuje odplatu pre veriteľa za užívanie istiny úveru dlžníkom po dojednanú dobu. Využitím práva predčasného zosplatnenia úveru zo strany veriteľa dochádza k zmene obsahu záväzku, dlžník/spotrebiteľ stráca výhodu splátok a poskytnuté prostriedky už nemá právo užívať po dobu pôvodne dohodnutú, ale musí ich okamžite vrátiť veriteľovi, čím sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť veriteľovi namiesto úrokov z úveru, úroky z omeškania z dlžnej sumy úveru. Právo na riadny úrok z úveru má žalobca do zosplatnenia istiny úveru (t.j. do 24.02.2016) a následne má žalobca ako veriteľ právo už iba na úrok z omeškania. Krajský súd v Prešove už v rozsudku sp. zn. 6Co 190/2014 zo dňa 30.06.2015 uzavrel, že ak v dôsledku predčasného zosplatnenia úveru nastane stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. Rovnako Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.09.2012 vyhodnotil v obdobnej posudzovanej veci ako ústavne konformný taký výklad príslušných právnych predpisov v rozhodnutiach okresného a krajského súdu, v zmysle ktorého v prípade, že veriteľ pristúpi k tzv. zosplatneniu úveru, nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru, a teda veriteľ má právo na riadne úroky z úveru len do zosplatnenia úveru. Z týchto dôvodov súd žalobcovi zmluvný úrok z úveru za obdobie po zosplatnení úveru nepriznal, nakoľko zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou zanikol zosplatnením úveru a po zosplatnení úveru veriteľ už nemá nárok na úhradu zmluvného úroku, ale len na úhradu zákonných úrokov z omeškania.

Súd sa odvoláva aj na aplikačnú prax súdov, ktorá sa zaoberala otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky a teda popri úrokoch z omeškania či iných sankciách. Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza: Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 OBZ) - (uznesenie NS SR vo veci 4Obo 143/98). V rozsudkoch súdov sa zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania označilo za obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods.2 OZ o administratívnom strope úrokov z omeškania (napr. rozsudok KS v Prešove vo veci 6Co 182/2011). Na základe vyššie uvedeného súd žalobu v časti zmluvných úrokov vo výške 6,59% ročne zo sumy 8.809,18 eur od 25.02.2016 do 10.04.2018 a zo sumy 8.128,04 eur od 11.04.2018 do zaplatenia zamietol.

Žalovaná na pojednávaní uviedla, že pracuje v spoločnosti Kaufland s pracoviskom v Skalici, pričom jej príjem je vo výške 660,- eur, býva v prenajatom byte, kde platí nájom vo výške 320,- eur. Uviedla, že pohľadávku by bola schopná splácať po 20 až 30,- eur mesačne. Z dôvodu majetkovej situácie žalovanej, súd priznal žalovanej možnosť splácať priznanú pohľadávku po 150,- eur mesačne, splatných vždy do posledného dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškание s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd považuje výšku splátok za primeranú k výške priznanej pohľadávky a pomerom žalovanej a taktiež súd rešpektuje zásadu zaužívanú súdnej praxe, kedy pohľadávka by mala byť uhradená do 3 rokov, z toho dôvodu súd ustanovil mesačnú výšku splátok

na 150,- eur. Zároveň má súd za to, že povolením splácania dlhu v splátkach nebudú ohrozené práva žalobcu, a to vzhľadom na osobu žalobcu a výšku priznanej sumy.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a žalobcovi podľa pomeru jeho úspechu vo veci priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko bol v konaní úspešný. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník samostatným uznesením.

O vrátení súdneho poplatku za žalobu rozhodol súd podľa § 11 ods. 3 a 4 zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov tak, že sa žalobcovi vracia súdny poplatok vo výške 40,50 eur krátený o 6,70 eur, t. j. vo výške 33,80 eur, ktorý po právoplatnosti tohto rozhodnutia vráti orgán na to príslušný v zmysle § 11 ods. 6 zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Žalobca zaplatil súdny poplatok v sume 553,- eur. Vzhľadom na dispozičný úkon žalobcu, ktorým zobral žalobu v časti istiny vo výške 681,14 eur späť pred prvým pojednávaním, súd v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch vrátil žalobcovi časť zaplateného súdneho poplatku v sume 33,80 eur (výpočet: 6% z 681 eur = 40,50 eur - 6,70 eur = 33,80 eur).

4. Proti tomuto rozsudku voči tretej výrokovej vete, ktorou súd zamietol žalobu v prevyšujúcej časti, podala odvolanie žalobkyňa. Odvolanie v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP, odôvodnila tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobkyňa má za to, že súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď nepriznal žalobkyni nárok na zmluvné úroky za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Týmto namieta dôvody nepriznania žalobkyňou uplatňovaného úroku za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Uplatnený nárok veriteľa na zmluvný úrok za úver od poskytnutia peňažných prostriedkov až do ich reálneho vrátenia (nie len do momentu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) vyplýva priamo z Obchodného zákonníka a nevylučujú ho ani žiadne ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, či ustanovenia iného právneho predpisu prijatého na ochranu spotrebiteľa. Má za to, že má nárok na úroky za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, a to s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.07.2019. Poukazuje pritom na odsek 16 tohto uznesenia, v ktorom Najvyšší súd SR výslovne konštatoval oprávnenosť nároku dodávateľa voči spotrebiteľovi na úroky za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru cit: „Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania.“

Poukázala na § 497 Obchodného zákonníka. Aplikácia Obchodného zákonníka na právny vzťah založený zmluvou o úvere vyplýva priamo zo zákona, z kogentného ustanovenia § 1 OBZ a § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka (v rozsahu, v akom neodporujú úprave obsiahnutej v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Citované ustanovenie priznáva veriteľovi právo požadovať nielen vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov, ale zároveň aj právo na úroky z úveru za stav nedostatku, absencie požičanej sumy istiny. Veriteľ totiž až do reálneho vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov nemá skutočnú možnosť disponovať týmito prostriedkami a stráca zisk. Úroky za úver sú vlastne plnením zo strany žalovanej ako cena obetovanej príležitosti žalobcu nakladať s poskytnutými peňažnými prostriedkami a dosiahnuť zisk. Možnosť disponovať peňažnými prostriedkami žalobkyňa nemá až do momentu ich vrátenia, nie len do momentu splatnosti úveru. Nakoľko prostriedky sú v dispozícii žalovanej, hoci protiprávne, žalobkyňa naďalej s nimi nemôže nakladať. Zosplatenie je výslovným právom veriteľa a ochranou veriteľa v prípadoch, ak si dlžníci neplnia povinnosti riadne a včas a je zjavné, že sa žalobkyňa nemôže domôcť svojho plnenia. Sankciou je jedine úrok z omeškania, ktorý vyplýva priamo zo zákona a núti dlžníkov, aby čím najskôr uhradili dlžnú pohľadávku pod hrozbou narastania pohľadávky vo forme úrokov z omeškania. Účelom ustanovenia § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je poskytnúť veriteľovi právne prostriedky na jeho ochranu pre prípad omeškania dlžníka s plnením splátok, nie zhoršenie postavenia veriteľa oproti postaveniu, ktoré mal pred uplatnením práva. Týmto rozsudkom súd naopak zhoršil postavenie veriteľa tým, že zaviazal dlžníčku zaplatiť úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne, čo predstavuje nižší ako bol zmluvne dojednaný úrok za úver 6,59% p.a. Splatosťou úveru nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky za úver nie je novou povinnosťou, ktorú by dlžník pred tým nemal. Zmena podmienok potom spočíva v tom, že sa celá pohľadávka stáva splatnou na žiadosť veriteľa bez ohľadu na dohodnutú lehotu vrátenia. S názorom, podľa ktorého má platiť dlžník úroky za úver až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, sa stotožňuje i odborná literatúra. Poukázala na Beckova komentár k Obchodnému zákonníku § 502 a § 503 Obchodného zákonníka. Názor, podľa ktorého veriteľovi prináleží úrok za úver za skutočnú

dobu užívania poskytnutých peňažných prostriedkov, teda do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi vyslovil napr. aj Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení zo dňa 16.12.2015, č. k. 41Cob/403/2015-201. Názor, podľa ktorého veriteľovi prináleží úrok za úver za skutočnú dobu užívania poskytnutých peňažných prostriedkov, teda do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi vyplýva aj z uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.01.2014, č. k. 10Co/128/2013-63, uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.06.2015, č. k. 14Co/108/2014-64, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16.12.2015, č. k. 41Cob/403/2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28.01.2016, č. k. 43Cob/239/2015, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.03.2016, č. k. 4Cob/5/2016, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.10.2016, č. k. 5Co/412/2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 09.05.2017, č. k. 9Co/90/2016, ďalej z rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/250/2017, sp. zn. 5Co/257/2017, sp. zn. 5Co/311/2017, sp. zn. 5Co/32/2017 či rozhodnutí Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/366/2017 a 12Co/3/2018. Žalobkyňa dáva do pozornosti taktiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020 a taktiež rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/268/2019, zo dňa 30.06.2020 (konkrétne bod 19. odôvodnenia rozhodnutia, ktorým odvolací súd poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020). Napokon poukazuje na ďalšie ustanovenia, podľa ktorých je dlžník povinný platiť úroky za úver až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, a to § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z., § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., § 503 ods. 3 a § 506 Obchodného zákonníka. Žalobkyňa žiada, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti tak, že zaviazže žalovanú zaplatiť žalobcovi úrok za úver vo výške 6,59% ročne zo sumy 8.809,18 eur od 25.02.2016 do 10.04.2018, a nárok za úver vo výške 6,59% ročne zo sumy 8.128,04 eur od 11.04.2018 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 150,- eur mesačne, splatných vždy do posledného dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. V prípade, že by odvolací súd nezmenil rozsudok, žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku III. a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadрила, odvolací návrh nepodala.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (aktuálne § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka v odvolaní použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v závislej časti náhrady trov konania je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Súd prvej inštancie už právoplatným prvým výrokom preskúmaného rozsudku (§ 367 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku) konanie v časti o zaplatenie 681,14 eur zastavil, druhým výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8.542,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy: 9.223,27 eur od 25.02.2016 do 10.04.2018, 8.542,13 eur od 11.04.2018 až do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 150,- eur mesačne, splatných vždy do posledného dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal napadnutý zamietajúci tretí výrok a závislý štvrtý výrok o nároku na náhradu trov konania rozsudku súdu prvej inštancie. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobkyne je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne žalobu vo zvyšku zamietol.

8. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie v napadnutej zamietajúcej časti veci samej vo vzťahu k úrokom na právnom závere, že žalobkyni prislúcha právo na zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru len do času zosplatenia úveru. Žalobkyňa s týmto jeho záverom nesúhlasila dôvodiac najmä tým, že dlžník je povinný platiť úroky až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi,

poukazovala na právny názor Najvyššieho súdu SR, zosplatnením nedochádza k zániku (predčasnému ukončeniu) zmluvy, nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky za úver, poukázala tiež na viaceré súdne rozhodnutia podporujúce uvedený názor žalobkyne.

9. Z odvolania je teda zrejmá nesúhlasná argumentácia voči právnomu posúdeniu nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru. Z rozhodovacej praxe odvolacích súdov vyplýva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru. Kumulácia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je predmetom odbornej diskusie, keďže jednoznačné legislatívne riešenie absentuje. Z ust. § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná (uvedené odznelo v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo 16.06.2020).

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) v aktuálnom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 poukázal na skutočnosť, že pri spotrebiteľských úveroch je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy, čo znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave úverovej zmluvy absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je pritom inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Veriteľ však peňažné prostriedky nemá ale patrí mu za ne dohodnutá odmena. Záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, pretože dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. NS SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/42/2020 ďalej argumentoval, že pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednanja, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednanja nezhorší, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda. Jeho právo zostáva zachované, po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. NS SR v rozhodnutí 5Cdo/42/2020 dospel preto k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku odvolací súd preto zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti veci samej (ktorým nepriznal veriteľovi zmluvné úroky po zosplatnení úveru v spotrebiteľskej veci) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (odvolacie konanie nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie).

12. Povinnosťou súdu prvej inštancie, viazaného právnym názorom odvolacieho súdu vychádzajúceho z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020, je vykonať dokazovanie za účelom posúdenia nároku žalobkyne na zaplatenie zmluvných úrokov po zosplatnení úveru (popri úrokoch z omeškania). NS SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Preukázaný skutkový stav na základe vykonaného dokazovania, súd prvej inštancie podriadi pod platnú právnu úpravu, v zmysle ktorej je dlžník povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov (§ 502 ods. 1 Obchodného zákonníka) a konečný okamih povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov zodpovedá dohode zmluvných strán o zmluvnom úroku pri riadnom plnení povinnosti dlžníka, zaplatiť tento zmluvný úrok ako cenu peňazí.

13. Súd prvej inštancie pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

14. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

15. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie aj v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

16. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania, pričom pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie vezme súd prvej inštancie dôsledne na zreteľ zásadu úspechu vo veci.

17. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za nekoná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).